

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымдарға қойылатын сертификаттық талаптарды бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2015 жылғы 24 ақпандағы № 196 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 9 қыркүйекте № 12045 болып тіркелді.

"Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабы 1-тармағының 41-58) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Көлік министрінің м.а. 28.11.2025 № 409 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымдарға қойылатын сертификаттық талаптарды бекітсін.

2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Азаматтық авиация комитеті (Б.К. Сейдахметов):

1) осы бұйрықты заңнамамен бекітілген тәртіпте Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркегеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде "Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Құқықтық ақпарат республикалық орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорына "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесіне және кезеңдік баспа шығарылымдарға ресми жариялауға көшірмелерін жіберуді;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің интернет-ресурсында және мемлекеттік органдардың интернет-порталында орналастыруды;

4) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Заң департаментіне осы бұйрықтың 2-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларымен көзделген іс-шараларды орындау туралы мәліметті ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

4. Осы бұйрық оның бірінші ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрі

Е.А. Досаев _____

2015 жылғы 12 тамыз

Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму
министрінің міндетін
атқарушысының
2015 жылғы 24 ақпандағы
№ 196 бұйрығымен
бекітілген

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын сертификаттау талаптары

Ескерту. Талаптар жаңа редакцияда - ҚР Көлік министрінің м.а. 28.11.2025 № 409 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын сертификаттау талаптары (бұдан әрі – сертификаттау талаптары) "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 14-бабының 41-58) (бұдан әрі – Заң) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Сертификаттық талаптары авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын талаптарды белгілейді.

3. Осы Сертификаттық талаптарында мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) авиациялық техника – әуе кемесі, әуе кемесінің қозғалтқышы, әуе кемесінің әуе винті немесе оларға орнатуға арналған құрамдас бөлік;

2) авиациялық техниканың пайдалану құжаттамасы – техникалық қызмет көрсетуді қоса алғанда, авиациялық техника мен компоненттің ұшу және техникалық пайдаланылуын регламенттейтін және пайдалану шектеулерін, рәсімдері мен ұсынымдарын қамтитын құжаттама;

3) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның сертификаты – авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және

жөндеу жөніндегі ұйымның сертификаттау талаптарына сәйкестігін куәландыратын белгіленген үлгідегі құжат;

4) бұзылмайтын бақылау бойынша маман – ҚР СТ ISO 9712-2023 "Бұзбай бақылау. Бұзылмайтын бақылау бойынша персоналдың біліктілігі мен сертификаты" бойынша бұзылмайтын бақылау бойынша жұмыс жүргізу құқығына ие маман;

5) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі желілік станциясы - авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеудегі негізгі базасы орналасқан әуежайдан тысқары құрылатын авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді жөніндегі ұйымның бөлімшесі;

6) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді жөніндегі ұйым – қолданыстағы сертификаты бар және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсетуді және (немесе) жөндеуді жүзеге асыратын заңды тұлға;

7) азаматтық авиация техникасына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі рәсімдер бойынша нұсқау - авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның бірінші басшысы бекіткен және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның құрылымы, оның басшылығының міндеттері, орындалатын жұмыстар саласы, өндірістік базасы, техникалық қызмет көрсету рәсімдері мен сапаны қамтамасыз ету жүйесі туралы толық ақпараттан тұратын құжат;

8) басшы персонал – авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді жөніндегі барлық жұмыстарды өздеріне жүктелген міндеттерге сәйкес ресурстық және ұйымдастырушылық қамтамасыз етуді жүзеге асыру үшін жеткілікті өкілеттігі бар ұйым персоналының құрамындағы уәкілетті тұлғалар;

9) бұзылмайтын бақылау – объектіні жұмыстан немесе демонтаждан шығаруды талап етпейтін және оның жеке элементтерінің/тораптарының немесе объектінің құрылымдары мен параметрлерінің негізгі жұмыс беріктігін бақылау;

10) жедел техникалық қызмет көрсету – әуе кемесі пайдалану жағдайында болған кезде жүргізілуі мүмкін әуе кемесіне техникалық қызмет көрсету. Жедел техникалық қызмет көрсету ақаулар мен ақауларды іздеуді және жоюды, ақауларды жоюды, қажет болған жағдайда сыртқы тексеру жабдығын пайдаланып компоненттерді ауыстыруды (компоненттерді ауыстыру Қозғалтқыштар мен бұрандалар сияқты компоненттерді қамтиды), айқын қанағаттанарлықсыз күйлерді/сәйкессіздіктерді/ақауларды анықтауға мүмкіндік беретін техникалық қызмет көрсетуді қамтуы мүмкін, бірақ кең тереңдетуді қажет етпейді тексерулер (сонымен қатар ішкі құрылымды, жүйелерді және электр станциясының элементтерін қамтиды, тез ашылатын панельдер/есіктер/иллюминаторлар арқылы көрінеді), жөндеу, модификациялау және басқа да техникалық қызмет көрсету тапсырмалары, олар кең бөлшектеуді қажет етпейді және қарапайым тәсілдермен орындалуы мүмкін;

11) жөндеу – авиациялық техниканың ұшуға жарамдылығының тиісті нормаларына сәйкес олар бүлінгеннен немесе тозғаннан кейін олардың ұшуға жарамдылығын қалпына келтіру;

12) инженерлік-техникалық персонал – әуе кеме және/немесе оның компоненттерін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі жұмысқа рұқсаты бар авиациялық персоналдың қолданыстағы куәлігі бар авиациялық персонал;

13) сертификаттаушы персонал – әуе кеме немесе компонентке техникалық қызмет көрсетуді орындағаннан кейін техникалық қызмет көрсету куәлігін беруге жауапты персонал;

14) мерзімді техникалық қызмет көрсету – жедел техникалық қызмет көрсетуден басқа, әуе кемесіне техникалық қызмет көрсету;

15) өзгерістерді басқару – анықталған қауіпті факторларға және тәуекелдерді азайту стратегияларына әсер етуі мүмкін өзгерістер іс жүзінде іске асырылғанға дейін ескерілетіндей жүйелі түрде жүзеге асырылатын ұйымдағы өзгерістерді басқарудың формальды процесі;

16) сапа жүйесі – авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі сапасына әкімшілік басқаруды жүзеге асыру үшін қажетті ұйымдастырушылық құрылымның, құжаттамалық әдістемелердің, процестер мен ресурстардың жиынтығы;

17) сертификаттық рұқсат – авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым сертификаттаушы персоналға берген және осы персоналдың авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі сертификатталған ұйымның атынан осы рұқсатта көрсетілген шектеулер шегінде техникалық қызмет көрсету туралы куәлікке қол қоя алатындығы көрсетілген рұқсат;

18) техникалық қызмет көрсету – бақылау-қалпына келтіру жұмыстарын, тексерулерді, ауыстыруларды, ақауларды жоюды қоса алғанда, әуе кемесінің, қозғалтқыштың, әуе винтінің немесе тиісті бөліктің ұшуға жарамдылығын ұстап тұру үшін қажетті авиациялық техникада жұмыстар жүргізу, жеке де, сондай-ақ ұштастыра отырып орындалатын, сондай-ақ модификациялауды іс жүзінде жүзеге асыру немесе жөндеу;

19) ұшуға жарамдылығын қолдау жөніндегі нұсқаулық – техникалық деректердің және техникалық деректердің жиынтығы және техникалық қызмет көрсетуді жоспарлау және орындау жөніндегі нұсқаулықтар, оның сертификаттау негізіне сәйкес әуе кемелерінің конструкциясын бекіту иесі әзірлеген. Ұшу жарамдылығын қолдау жөніндегі нұсқаулық пайдаланушыға өзінің техникалық қызмет көрсету бағдарламасын әзірлеу үшін, сондай-ақ жұмыс технологиясын белгілеу үшін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі сертификатталған ұйымға қажетті ақпаратты береді;

20) ұшу қауіпсіздігі үшін тәуекел (тәуекел факторы) – қауіптілік (қауіпті фактордың) салдарының немесе нәтижелерінің болжамды ықтималдығы мен ауырлығы;

21) ұшуды орындауға жарамды – әуе кемесінің, қашықтықтан пилоттау пунктінің, қозғалтқыштың, әуе бұрандасының немесе олардың бекітілген конструкциясына және оларды қауіпсіз пайдалану шарттарына сәйкес келетін құрамдас бөлігінің жай-күйі;

22) ұшу жарамдылығын қолдау – авиациялық техниканың ұшуға жарамдылық нормаларына сәйкестігі және оларды пайдалану мерзімі ішінде қауіпсіз пайдалану үшін қажетті жағдайда ұстауды қамтамасыз ететін шаралар кешені;

23) ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесі - ресімделмеген ұйымдық құрылымды, жауапкершілік, жауапкершілік иерархиясын, басшылық қағидаттар мен рәсімдерді қамтитын ұшу қауіпсіздігін басқаруға жүйелі тәсіл;

24) ұшу қауіпсіздігі - адамдардың өміріне немесе денсаулығына зиян келтіру немесе мүлікке залал келтіру тәуекелі қолайлы деңгейге дейін төмендетілген және қауіп көздерін анықтау мен қауіп факторларын бақылаудың үздіксіз процесі арқылы осы неғұрлым төмен деңгейде ұсталатын жай-күй.

2-тарау. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымдарға қойылатын сертификаттық талаптар

1-параграф. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын талаптар

4. авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді ұйымдастыру үшін мынадай талаптарға сәйкес болуы қажет:

1) Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның қызмет саласына сәйкес, авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның рәсімдері бойынша нұсқауда көрсетілген өндірістік орындарда орындалуын қамтамасыз ету;

2) Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның рәсімдері жөніндегі нұсқаулықта баяндалған шарттарды сақтай отырып, әуе кемесінің қауіпсіз пайдалануға уақытша жарамсыздығы не жоспарлы біржолғы жедел техникалық қызмет көрсетуді жүргізу қажеттілігі жағдайында авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуі бойынша ұйым қызметінің саласы шеңберінде өндірістік қызмет орындарынан тыс жерлерде авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді жүзеге асыруды қамтамасыз ету;

3) шарт негізінде авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстардың жекелеген түрлерін орындауды үшінші (мердігерлік) ұйымдарына беру кезінде осы сертификаттау талаптарының 15-параграфына сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның өз қызмет саласы шеңберінде осындай жұмыстарды беруді қамтамасыз ету;

4) осы сертификаттау талаптарының 5-Параграфқа сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді пайдалану жөніндегі құжаттамасының болуы;

5) осы сертификаттау талаптарының 13-параграфына сәйкес техникалық қызмет көрсету орындау бойынша техникалық қызмет көрсету туралы куәлікті беруін қамтамасыз ету;

6) бекітілген жұмыс түрлерін орындау үшін осы сертификаттау талаптарының 4-параграфына сәйкес қажетті техникалық деректердің, жабдықтардың, құралдардың және материалдардың болуы;

7) құрамдас бөліктер мен материалдарды, жабдықтары сақтауға арналған қоймалармен қамтамасыз етіледі. Сақтау шарты осы сертификаттау талаптарының 2-параграфына сәйкес сақталатын заттардың зақымдануын және бұзылуын болдырмайды және қорғанысты қамтамасыз ету;

8) осы сертификаттау талаптарының 4-параграфына сәйкес жұмыстарды орындауға қажетті құрамдас бөліктердің, қосалқы бөлшектер мен шығыс материалдарының қажетті қорының болуы;

9) осы сертификаттау талаптарының 3-параграфына сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу, бақылау, тексеру және техникалық қызмет көрсету туралы куәліктерді ресімдеу бойынша жұмыстарды жоспарлау, орындау үшін қажетті персоналды қамтамасыз ету;

10) Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 28 қыркүйектегі № 764 бұйрығымен бекітілген Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысатын авиация персоналының кәсіптік даярлығының үлгілік бағдарламасына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8785 тіркелген) сәйкес персоналдың біліктілігін сақтау (жоғарлату), оларды даярлау және қайта даярлау жүйесіне ие болу;

11) осы сертификаттау талаптарының 7-параграфына сәйкес техникалық қызмет көрсету туралы куәлікке қол қою кезінде барлық талаптардың орындалғанын куәландыратын, техникалық қызмет көрсету туралы толық тіркелетін деректерді сақтауды қамтамасыз ету;

12) осы сертификаттау талаптарының 14-параграфына сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі барлық жұмыстардың тиісінше орындалуына кепілдік беретін сапаны қамтамасыз ету жүйесінің болуы;

13) осы сертификаттау талаптарының 9-параграфына сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері бойынша нұсқаудың және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу сапасы жөніндегі нұсқаудың болуы;

14) азаматтық авиациядағы қызметті және ұйымның ішкі құжаттамасын регламенттейтін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары мен ережелерін

және оларды уактылы зерделеу және орындау мақсатында персоналға өзгертулерді уактылы жеткізу жүйесінің болуы;

15) Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің 2011 жылғы 28 наурыздағы № 173 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6855 тіркелген) бекітілген Әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсету кезінде ұшу қауіпсіздігін басқару жөніндегі үлгі нұсқаулығына сәйкес ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесінің болуы.

Осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларының талаптары авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымды бастапқы сертификаттау кезінде қолданылады.

2-параграф. Өндірістік үй-жайларға қойылатын талаптар

5. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жоспарланған жұмыстарды орындау үшін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның жасалған шарт негізінде меншік және/немесе жалға алу құқығында өндірістік үй-жайы болады.

6. Өндірістік үй-жайда авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым орындалатын міндеттер үшін мынадай жұмыс жағдайларын қамтамасыз етеді:

1) қолайсыз ауа-райы жағдайларынан қорғауды қамтамасыз ететін барлық жоспарланған жұмыстарды орындау үшін өндіріс қуаттарының, зертханалардың, учаскелердің болуы. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсетуді орындаған кезде қоршаған ортаны ластаудан және әсерінен қорғауды қамтамасыз ететін қажетті, өзара бөлінген цехтар мен ангарлардың болуы;

2) барлық жоспарланған жұмыстарды басқаруды қамтамасыз ету, сондай-ақ белгіленген авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу стандарттарына сәйкес өзінің міндеттерін табысты орындай алуы үшін рұқсат берілген сертификаттаушы персоналды орналастыру үшін жұмыс (офистік) үй-жайларының болуы;

3) жабдықтармен жұмыс істеу үшін ангарларды, цехтарды (зертханаларды, учаскелерді) қоса алғанда, өндірістік орта жағдайының және офистік үй-жайлардың онда орындалатын жұмыстарға сәйкес келуі;

4) авиациялық техниканы пайдалану құжаттамасында өзгеше талаптар көрсетілмеген жағдайларды қоспағанда, өндірістік үй-жайларда температуралық режим Цельсий шкаласы бойынша 16-22 градус аралығында сақталады;

5) энергия көздерімен және коммуникациялармен (қажет болған жағдайда электр энергиясымен, жылумен, сумен, желдетумен және сығылған ауамен) жарактандырылады;

6) жұмыс аймақтарында еңбек қауіпсіздігі қамтамасыз етіледі (өрттен, жарылыстан, уытты әсерлерден және басқалардан бақылау және қорғау жүйелерінің болуы);

7) шаң мен ауаның басқа да ластануы барынша азайтылуы тиіс, әуе кеменің/компоненттерінің беткі қабатына шаң қонуы көзге түскенде, жұмыс аумағының ластануының мұндай деңгейіне жол берілмейді. Шаң немесе беткі қабатына шаң қону түріндегі өзге де ластану пайда болған жағдайда қолайлы жұмыс жағдайларын қалпына келтіргенге дейінгі кезеңде ластануға сезімтал барлық жүйені тығыз жабу қажет;

8) жарықтандыру Бұйрыққа авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі тексерулердің барлық түрлерін, қараулар мен басқа да жұмыстарды тиімді жүргізуді қамтамасыз етуге тиіс;

9) шу персоналдың жұмыстарды орындауына кедергі келтірмеуге тиіс, шу көзін реттеу орынсыз болған жағдайда аталған персонал артық шудың жұмыстарды орындауға кері әсерін жоятын қажетті дербес шудан қорғау құралдарымен қамтамасыз етілуіне тиіс ;

10) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі нақты жұмыс жоғарыда айтылғандардан ерекше өндірістік ортаның айрықша жағдайларын жасауды талап еткен жағдайда, мұндай жағдай жасалуға тиіс, мұндай айрықша жағдай авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттамада көрсетіледі;

11) компоненттерді, жабдықтарды, аспаптар мен материалдарды орналастыру үшін қауіпсіздік құралдарымен жабдықталған қойма үй-жайларының болуы. Сақтау шарты кондициялық және кондициялық емес құрамдастар мен материалдарды және басқа да өзге құрамдастарды, материалдарды, жабдықтар мен аспаптарды бөлек сақтауды қамтамасыз етуге тиіс. Сақтау шарты авиациялық техниканы әзірлеушілердің нұсқауларына жауап беруге тиіс, ал бұл үй-жайларға шектеу қойылып, рұқсат тек уәкілетті персоналға ғана берілуіне тиіс.

Жедел авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу орындау шарты Қазақстан Республикасының еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласындағы нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес келуге тиіс, температура, ылғалдық, тұман, мұз, қар, жел, жарық, шаң немесе ауаның осындай өзге де ластануы бөлігінде жол берілмейтіндей деңгейге дейін жұмыс жағдайы нашарлағанда, нақты жұмыс немесе авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу түрі қалыпты жұмыс жағдайын қалпына келтіргенге дейінгі кезеңге кейінге қалдырылуға тиіс.

3-параграф. Персоналға қойылатын талаптар

7. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым тапсырыс берушінің талаптарына және осы сертификаттау талаптарына сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша барлық

жұмыстарды қаржыландыруға және уақтылы орындауға бірінші басшы жауапты болып табылады. Басшының өкілеттіктері мен міндеттері, атап айтқанда:

1) осы сертификаттау талаптарына сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді орындау үшін барлық қажетті ресурстардың болуын және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның сертификатын қолдауды қамтамасыз ету;

2) ұшу қауіпсіздігі және сапа саясатын белгілеу және ілгерілету.

8. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның бірінші басшысы авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша функцияларды орындау үшін басшы персоналдың атынан өкілдік ететін адамды немесе адамдар тобын тағайындайды және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның рәсімдері бойынша бекітілген басшылыққа сәйкес ұйымның жұмысын қамтамасыз етуге жауапты болады, бұл ретте нақты тұлғалардың әрқайсысы ұзақ уақыт болмаған жағдайда оларды алмастыру рәсімдері болады.

Осы тұлға(-лар) мынадай ең төменгі біліктілік талаптарына сәйкес келеді:

1) авиация саласында техникалық және кәсіптік білімнің немесе жоғары білімнің болуы;

2) В1 немесе В2 санатындағы сертификаттаушы персонал ретінде авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсетуде және жөндеуде еңбек өтілі 5 (бес) жыл, оның ішінде әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсетуде басшы лауазымдарда кемінде 2 (екі) жыл;

3) кәсіптік қызмет бағыты бойынша кәсіптік даярлық бойынша курстардан өту.

4) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу саласында білімнің болуы.

9. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның бірінші басшысы сапа және талаптарға сәйкестік мәселелері бойынша бірінші басшыны тиісті хабардар етуді қамтамасыз ету үшін кері байланыс жүйесін қоса алғанда, сапа жүйесіне (сәйкестік мониторингіне) қатысты адамды тағайындайды.

Бұл тұлға келесі ең төменгі біліктілік талаптарына сәйкес келеді:

1) авиация саласында техникалық және кәсіптік білімнің немесе жоғары білімнің болуы;

2) сапа жүйесін басқару (сәйкестік мониторингі) саласындағы еңбек өтілінің 3 (үш) жылы;

3) кәсіптік қызмет бағыты бойынша кәсіптік даярлық бойынша арнайы курстардан өту;

4) сертификатқа сәйкес сапа жүйесін басқару (сәйкестік мониторингі) саласында білімнің болуы.

10. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның бірінші басшысы ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесін енгізуге және оның тиімді жұмыс істеуіне жауапты ұшу қауіпсіздігі инспекциясының басшысын (ұшу қауіпсіздігі жөніндегі басшыны) тағайындайды. авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйым қызметінің ауқымына, ол ұсынатын қызметтердің күрделілігіне немесе авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесін қызметтің бірнеше түріне таратқан кезде бірінші басшы авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесін енгізуге және оның жұмыс істеуіне жауапты тұлғалар тобын тағайындайды, бұл ретте бірінші басшыға есептіліктің тікелей және бір мәнді иерархиясын сақтау мақсатында ұшу қауіпсіздігі жөніндегі инспекциялар (ұшу қауіпсіздігі жөніндегі басшы) үшін олардың біреуін басшы ретінде тағайындайды.

Бұл тұлға келесі ең төменгі біліктілік талаптарына сәйкес келеді:

1) авиация саласында техникалық және кәсіптік білімнің немесе жоғары білімнің болуы;

2) азаматтық авиация саласында кемінде 5 жыл еңбек өтілінің болуы;

3) азаматтық авиация саласындағы ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесінде кемінде 3 (үш) жыл еңбек өтілінің болуы;

4) Халықаралық Азаматтық авиация ұйымының (ИКАО) стандарттарын және ұшу қауіпсіздігін басқару бөлігінде Қазақстан Республикасының Азаматтық авиация саласындағы заңнамасын, ұшу қауіпсіздігі бойынша тергеп-тексерулер жүргізудің негізгі әдістерін және авиациядағы адами факторды қоса алғанда, кәсіби қызмет бағыты бойынша кәсіптік даярлық бойынша арнайы курстардан өту.

5) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның сертификатына сәйкес ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында білімнің болуы.

11. Осы Сертификаттау талаптарының 8, 9 және 10-тармақтарына сәйкес тағайындалған тұлға немесе адамдар тобы сәйкестік пен қауіпсіздік мәселелері бойынша тиісті хабар алмасу үшін бірінші басшыға бағынады және оған тікелей қол жеткізе алады.

12. Бұзылмайтын бақылау маманы бұзылмайтын бақылаудың орындалатын функциясына байланысты тиісті біліктілігі және 1, 2 немесе 3 деңгейлер бойынша сертификатқа ие. Әдістер мен рәсімдерді белгілеу және бекіту үшін 3-деңгейді бұзбайтын бақылау жөніндегі маман, егер бұл деректер ауытқуларға жол бермесе, пайдалану деректерінде баяндалған әдістер мен рәсімдерден ауытқымайды.

13. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымда жоспарлау, орындау, өндірісті басқару және жұмыстардың сапасын бақылау үшін оны бекіту саласына сәйкес қызметкерлердің жеткілікті өз штаты бар екендігін

растайтын жүктеме жоспары болуға тиіс. Сонымен қатар, қызметкерлердің нақты штаты белгілі бір жұмыс ауысымы немесе жұмыс кезеңі үшін жоспарланғаннан аз болған жағдайда, орындауға қабылданған жұмыстардың жүктемесін қайта есептеу жүзеге асырылады.

14. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді орындауға, ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесіне немесе сапаны бақылауға қатысатын персоналдың құзыреттілік деңгейін белгілейді және бақылайды. Лауазымдық міндеттерге қатысты қажетті сараптамалық білімнен басқа, персоналдың құзыреттілігі ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптерін, соның ішінде адами факторларға қатысты аспектілерді қолдануды түсінуді қамтиды.

15. Әуе кемелерінің жедел техникалық қызмет көрсету орындау үшін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым әуе кемесінің типі бойынша тиісті рейтингі бар "B1", "B2", "B3" санаттары бар әуе кемелерге техникалық қызмет көрсету бойынша сертификаттаушы персоналдың болуын қамтамасыз етеді.

16. Мерзімді техникалық қызмет көрсетуді орындау үшін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым "C" санаты және әуе кемесінің типі бойынша тиісті рейтингі бар техникалық қызмет көрсету бойынша сертификаттаушы персоналдың болуын қамтамасыз етеді. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым "B1" және "B2" санаттары және әуе кемесінің типі бойынша тиісті рейтингтері бар әуе кемелері бойынша техникалық қызмет көрсету бойынша қолдаушы персоналдың жеткілікті санының болуын қамтамасыз етеді. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша сертификаттаушы персоналдың артықшылықтары "Авиация персоналы куәліктерін беру және олардың қолданылу мерзімін ұзарту қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 26 қыркүйектегі № 750 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8782 болып тіркелген) 10-қосымшамен айқындалады.

17. Сапа жүйесіне қатысты жауапты тұлға авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның атынан сертификаттаушы персоналға сертификаттық рұқсаттар беруге де жауапты.

18. Ұйым барлық инженер-техникалық персоналдың тізілімін жүргізеді. Персоналдың тізілімі мыналардан тұрады:

- 1) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі мамандардың куәліктері туралы мәліметтер;
- 2) персонал өткен барлық даярлық түрлері туралы мәліметтер;
- 3) берілген сертификаттау рұқсаттар саласында;
- 4) шектелген немесе бірнеше рұқсаты бар персонал жөніндегі деректер.

19. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым осы ұйымнан адамды инженерлік-техникалық персонал құрамынан босатқан күннен бастап тізілім деректерін кемінде екі жыл сақтайды.

4-параграф. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның жабдықтарына, аспаптары мен материалдарына қойылатын талаптар

20. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі жұмыстарды орындау үшін бекітілген қызмет саласына сәйкес авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым қажетті жабдықтарға, аспаптар мен материалдарға ие болады.

Егер авиациялық техника әзірлеуші нақты құралды немесе аспапты қолдануды көрсетсе, онда авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым осы жабдықты немесе аспапты авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның қызметі туралы басшылықта жабдықтардың немесе аспаптардың өзге түрлерін қолдану жөнінде рәсімдер белгіленген жағдайларды қоспағанда, қолданады. Кезеңді техникалық қызметті орындауға бекітілген авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым қол-жетімді қажетті құралдармен жабдыкталады және онда әуе кемені мұқият тексеру үшін тексеру мен қарауды жүргізу үшін тұғырнамасы (немесе балама жабдығы) болады.

21. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым жұмыс қабілеттілігі мен дәлдігін қамтамасыз ететін кезеңділікпен бақылау құралдарын қоса алғанда, барлық жабдықтар мен құралдарды есепке алу және тексеруді ұйымдастыру бойынша жұмыс жүргізеді.

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы келесі тексеру, техникалық қызмет көрсету немесе калибрлеу күндері туралы ақпарат беретін және элементтің басқа себептермен пайдалануға жарамсыз екенін анықтауға мүмкіндік беретін барлық құралдар мен жабдықтар үшін таңбалау жүйесін пайдаланады.

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы калибрлеу және пайдаланылған стандарттар туралы тіркелген деректерімен бірге барлық жоғары дәлдіктегі (дәл) құралдар мен жабдықтардың тізілімін жүргізеді.

5-параграф. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттамаға қойылатын талаптар

22. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның өз билігінде авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөнінде қолданатын құжаттар болады және оны түрлендіру мен жөндеуді қоса алғанда,

авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеуді орындау кезінде пайдаланады.

23. Қолданылатын авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттар мыналарды білдіреді:

1) ұшу жарамдылығын ұстау жөніндегі нұсқаулар және уәкілетті ұйым шығарған ұшу жарамдылығы директивалары;

2) авиациялық техниканы әзірлеуші мемлекет шығарған кез келген қолданылатын ұшу жарамдылығының директивалары;

3) авиациялық техниканың типтік сертификаты және оған толықтыруларды ұстаушылар шығарған жарамдылығын ұстау жөнінде қолданылатын нұсқаулар;

4) осы Сертификаттық талаптардың 30-тармағына сәйкес шығарылған кез келген қолданылатын құжаттар мен деректер;

5) егер олар Сертификаттық талаптардың 30-тармағының 2), 3) және 4) тармақшаларында көрсетілгеннен ерекшеленсе немесе нақты өзге ұсыныстар жоқ болған кезде уәкілетті ұйым шығарған директивалар.

24. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым өндірістік персонал пайдаланатын авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттамада дәл емес, толық емес немесе дұрыс емес рәсімдерді немесе технологияларды, мәліметтерді немесе нұсқауларды тапқан жағдайда мұндай деректерді тіркеуді және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттама авторын хабардар етуді қамтамасыз ететін рәсімдерді белгілейді.

25. Ұйым авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі нұсқауды авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның сапасы туралы нұсқаулықта айқындалған тәртіппен ғана нұсқаулықты өзгертеді, бұл ретте жөндеуге және модификациялауға арналған құжаттаманы әзірлеу процестері алынып тасталады.

26. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым өз қызметінде пайдалану үшін жұмыс Технологиялық карталарын әзірлеудің жалпы жүйесін жасайды. Бұдан басқа, ұйым осы сертификаттау талаптарында көзделген авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша құжаттамадан ақпаратты осы технологиялық жұмыс карталарына толық және дәл береді. Жұмыс Технологиялық карталарын электрондық түрде жүргізуге және электрондық базада сақтауға рұқсат етіледі.

Мұндай жағдайларда ұйым Дерекқордың рұқсатсыз өзгерістеріне және резервтік Дерекқордың болуына қарсы дерекқорды қорғауды қамтамасыз етеді, ол негізгі дерекқорға кез келген өзгеріс енгізілген сәттен бастап 24 сағаттан аспайтын мерзімде жаңартылуы тиіс. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстардың күрделі түрлерінің орындалуын есепке алу үшін олардың

технологиясы жұмыс кезеңдеріне бөле отырып, жұмыс Технологиялық карталарына көшіріледі.

Егер ұйым авиациялық техниканың пайдаланушысына өзінің жұмыс технологиялық карталар жүйесін пайдалануды талап ететін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу қызметтерін ұсынса, онда пайдаланушының осындай карталар жүйесін пайдалануға рұқсат етіледі. Бұл жағдайда ұйым авиациялық техниканы пайдаланушысының жұмыс технологиялық карталарының дұрыс орындалуын қамтамасыз ететін процедураны қабылдайды.

27. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттаманы өз персоналының кедергісіз пайдалану мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

28. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым уақтылы жаңартып отыруға кепілдік беретін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттаманың жай-күйін бақылау рәсімін белгілейді. Егер құжаттаманың жай-күйін осындай бақылауды әуе кемені пайдаланушы /тапсырыс беруші жүзеге асыратын және өзі авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі осы құжаттаманы ұсынатын болса, онда авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым мұны пайдаланушыдан/тапсырыс берушіден авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттамаға барлық міндетті өзгерістердің енгізілгендігін куәландыратын хат не авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттаманы пайдалануға жататын мәртебені айқындайтын шартты не әуе кемесіне пайдаланушы/тапсырыс беруші берген авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттамаға өзгерістер есепке алынған парақты беру жолымен растайды.

29. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымда жөндеу, технологиялық және бақылау құжаттамалары болуға тиіс.

30. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымда белгіленген тәртіппен бекітілген, құрамы және саны бойынша:

1) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымының барлық қажетті технологиялық құжаттаманы әзірлеуін;

2) қажетті жөндеу құралдарын әзірлеуді және даярлауды;

3) авиациялық техниканы жөндеу процесінде барлық бұзылуларды (ақауларды) табуды және оларды бағалау мен жою жөнінде шешімдер қабылдауды;

4) авиациялық техниканы түрлендіруді және қалпына келтіру жұмыстарын орындауды;

5) бөлшектерді дайындауды қамтамасыз ететін, есепке алынған конструкторлық құжаттама болады.

31. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым ұйымдастырады:

- 1) конструкторлық құжаттаманы басқару жөніндегі рәсімдерді әзірледі;
- 2) жөнделенетін авиатехниканың әрбір түрі бойынша жөндеу үшін құжаттар ведомосының болуын;
- 3) қолданыстағы конструкторлық құжаттаманы есепке алу мен сақтауды ұйымдастыруды;
- 4) түсіп жатқан өзгерістерді дұрыс және уақтылы енгізу мен оларды орындаушылар мен техникалық бақылау бөлімінің қызметкерлеріне жеткізуді;
- 5) жарамсыз конструкторлық құжаттаманы қолданыстан алуды қамтамасыз етеді.

32. Авиациялық техниканы жөндеу (түрлендіру) авиатехниканы жөндеу жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарын сақтай отырып, Жасаушы (Әзірлеуші) белгіленген тәртіппен әзірлеген жөндеу жөніндегі құжаттама (Жөндеу жөніндегі нұсқау, Негізгі бөлшектеу мен жөндеу рұқсаттарының альбомы және басқалар) бойынша жүзеге асырылады. технологиялық құжаттамада жұмыстарды орындау тәсілдері, кезектілігі және шарттары, бақыланатын параметрлер мен бақылау тәсілдері, технологиялық құрылғы, құрал мен материалдар, авиациялық техниканы зақымданудан және ластанудан қорғауға, өндірістік ортаға қойылатын талаптар, бөлшектерді сәйкестендіру тәсілдері көрсетілуге тиіс.

Жасаушының (әзірлеушінің) конструкторлық және технологиялық құжаттамасы, сондай-ақ қолданыстағы мемлекеттік, салалық стандарттар мен өнеркәсіптің технологиялық нұсқаулықтары негізінде авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым әзірлеген технологиялық құжаттама қолданылуы мүмкін. Мұндай құжаттама Жасаушымен (әзірлеушімен) келісілген.

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым технологиялық құжаттаманы пайдалануды, өзгерістер енгізуді, орындаушыларға жеткізуді, есепке алу мен сақтауды жүзеге асырады.

Әуе кемелерінің (компоненттердің) жекелеген даналарын түрлендіру Әзірлеушінің құжаттамасы бойынша немесе онымен келісіліп орындалады.

33. Авиациялық техниканы жөндеудің (түрлендірудің) барлық сатысында:

- 1) авиациялық техниканың атауы мен нөмірінен;
- 2) түрлендіруді және конструкторлық құжаттаманың және технологиялық құжаттаманың (техникалық шешімдер парақтары, рұқсат карталары және басқалары) талаптарынан жіберілген ауытқуларды қоса алғанда, орындалған жұмыстардың көлемі мен мазмұнынан;
- 3) бөлшектердің, бұғаулардың және авиациялық техниканың іс жүзіндегі сипаттамалары мен параметрлерінен;
- 4) жұмыстарды орындау мен бақылау күнінен;

5) орындаушылар мен бақылаушылардың тегінен және қолынан (мөртаңбасынан, жеке таңбасынан) тұратын бақылау құжаттамасы ресімделеді.

Бақылау құжаттамасын осы сертификаттау талаптарының 26-тармағына сәйкес электрондық түрде жүргізуге және электрондық базада сақтауға жол беріледі.

34. Жөндеу құжаттамасының құрамы мен нысандарын (жөндеудің эталондық ісі) әуе кемесін әзірлеушінің қолданыстағы құжаттамасының негізінде авиациялық техниканың түріне және жөндеуді ұйымдастыруға қатысты авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым әзірлейді, бекітеді және түзетеді.

Авиациялық техникаға ресімделген жөндеу құжаттамасы "Авиациялық техниканы жөндеу ісі" деп аталатын құжаттардың бір пакетіне жинақталады.

35. Авиациялық техниканың әрбір данасына ресімделген "Авиациялық техниканы жөндеу ісі" эталондық "Авиациялық техниканы жөндеу ісіне" сәйкес келуге тиіс. "Авиациялық техниканы жөндеу ісі" бұйымды есептен шығарғанға дейін ұйымда сақталады. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйым таратылған жағдайда "Авиациялық техниканы жөндеу ісі" азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйым айқындаған ұйымға беріледі.

36. Пайдалану құжаттамасын жүргізу номенклатурасы мен оны жүргізу тәртібі осы сертификаттау талаптарына жауап береді.

6-параграф. Өндірісті жоспарлауға қойылатын талаптар

37. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымда орындалатын жұмыстардың көлемі мен күрделілігіне жауап беретін және барлық ресурстарды: персоналды, жабдықтарды, аспапты, материалдарды, авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттаманы және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі жұмыстарды қауіпсіз орындау үшін қажетті өндірісті үй-жайларды жоспарлау үшін пайдаланатын өндірісті жоспарлау жүйесі болады.

38. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі жұмыстарды жоспарлау мен жұмыс ауысымын ұйымдастыру адамның психофизиологиялық шектеулерін ескере отырып, Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексінің талаптарына сәйкес жүргізіледі.

39. Ауысымға немесе орындаушылар құрамының өзгеруіне байланысты авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі жұмыстарды жалғастыру немесе аяқтау қажет болғанда тиісті ақпарат ауысатыннан жаңадан келген персоналға дәлме-дәл беріледі.

7-параграф. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі жұмыстар туралы мәліметтерді есепке алуға қойылатын талаптар

40. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым орындалған жұмыстар туралы барлық ақпаратты тіркейді. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым барлық талаптардың сақталуын растау үшін қажетті есепке алу мәліметтерін сақтайды:

1) техникалық қызмет көрсету туралы куәліктерде куәландырушы жазбалары бар авиациялық техниканы тексеру және тексеру туралы;

2) жоспарлы техникалық қызмет көрсету орындау кезінде қажеттілік туындаған кез келген жоспардан тыс жұмыстар туралы;

3) авиациялық техникада орындалған жөндеу немесе бақылау-қалпына келтіру жұмыстарының мазмұны туралы;

4) жердегі және ұшудағы сынақтар туралы;

5) ұшуға жарамдылық директивасына және ұшуға жарамдылықты қолдау жөніндегі басқа да нұсқауларға қатысты жұмыстар туралы;

6) орындалған жұмыстарға техникалық қызмет көрсету туралы ресімделген куәлік.

41. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым әуе кемені пайдаланушының билігіне ол ресімдеген әрбір авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу туралы куәліктің көшірмесін, сондай-ақ осы жөндеуді немесе түрлендіруді орындаған кезде пайдаланылған жөндеуге немесе түрлендіруге арналған кез келген бекітілген құжаттаманың көшірмесін береді.

42. Есептік деректер қағаз, электрондық нысанда немесе олардың үйлесімінде сақталады, бұл ретте оларды қорғау және түсінікті, толық мазмұны қамтамасыз етіледі. Микрофильмдер мен оптикалық дискілерде сақтауға рұқсат етіледі. Жазбалардың оқылуы барлық белгіленген сақтау мерзімінде сақталады, ол жазба жасалған немесе соңғы өзгертілген сәттен бастап есептеледі.

43. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар туралы есептік мәліметтерді және орындалған жұмыстарға байланысты құжаттаманы оқылуға, зақымданудан, рұқсат етілмеген өзгерістерден, ұрлықтан қорғауға, сондай-ақ техникалық қызмет көрсету туралы куәлікке қол қойылғаннан кейін екі жыл бойы жазбалардың қауіпсіздігі мен тұтастығына кепілдік беретін осындай нысанда және форматта сақтайды:

1) қағаз сақтау жүйесі пайдалануға және сақтауға төтеп беретін берік материалдарды пайдаланады;

2) есептік деректердің резервтік көшірмесін қамтамасыз ету үшін пайдаланылатын барлық компьютерлік жабдықтар олардың сақталуын қамтамасыз ететін жағдайларда жұмыс жабдығынан бөлек жерде сақталады. Аппараттық немесе бағдарламалық жасақтаманы өзгерту кезінде барлық қажетті деректердің кем дегенде белгіленген сақтау мерзімі ішінде қол жетімді болуына ерекше назар аударылады;

Компьютерлік жүйелерде кем дегенде бір сақтық көшірме бар, ол жаңа деректер енгізілгеннен кейін 24 сағат ішінде жаңартылады. Компьютерлік жүйелерге деректерді рұқсатсыз өзгерту мүмкіндігін болдырмайтын қорғаныс құралдары кіреді;

3) Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым қызметі тоқтатылғанда соңғы екі жылдағы авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстар туралы барлық сақталған есептік мәліметтер соңғы тапсырыс берушіге немесе тиісті авиациялық техника иесіне беріледі.

8-параграф. Ұшуға жарамдықтың бұзылуы туралы есептілікке қойылатын талаптар

44. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымға, әуе кемені тіркеу мемлекеті мен әуе кеме немесе компонентінің үлгілік конструкциясы немесе үлгілік конструкциясын түрлендіру үшін жауапты ұйымға және қажет болған жағдайда пайдаланушының мемлекетіне осы ұйым анықтаған ұшу қауіпсіздігіне айтарлықтай әсер ететін немесе осындай әсер етуі мүмкін әуе кеменің немесе құрамдас бөлігінің ұшу жарамдылығының кез келген бұзушылығы туралы есепті жібереді.

45. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым осы сертификаттау талаптарының 45-тармағының ережелеріне сәйкес есептілікке жататын оқиғаларды бағалау нәтижелері бойынша іріктеу рәсімдерін қоса алғанда, осындай есептілік деректерін жинау мен бағалауды қамтамасыз ететін ұшу жарамдылығының бұзушылықтары туралы есептіліктің ішкі жүйесін құрады және авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның қызметі туралы басшылықта баяндайды. Аталған рәсімдер кемшіліктерді жоюға қабылданған түзетуші іс-әрекеттердің теріс үрдістерін анықтайды, сондай-ақ қаралатын оқиғалар бойынша барлық қолда бар ақпаратты талдау тәртібі мен осы ақпаратты қажет болған жағдайда тарату әдістерін қамтиды.

46. Коммерциялық пайдаланушымен шарт бойынша авиациялық техникаға ұшуға жарамдылығын қолдауды жүзеге асыратын авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы авиациялық техника пайдаланушысына есепті авиациялық техникаға ұшуға жарамдылығына әсер ететін кез келген оқиға немесе аталған пайдаланушыға тиесілі компонент туралы хабарлау үшін жібереді.

47. Ұйым есептілікті мүмкіндігінше қысқа мерзім ішінде, бірақ кез келген жағдайда міндетті есептілікке жататын оқиғаны авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым тапқан сәттен бастап 72 сағаттан кешіктірмей әзірлейді және жібереді.

9-параграф. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдер бойынша нұсқауға қойылатын талаптары

48. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым осы сертификаттау талаптарына 1-қосымшада сәйкес нысан бойынша келтірілген ақпаратты қамтитын авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері жөніндегі нұсқаулықтың болуын қамтамасыз етеді.

49. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы ондағы ақпараттың өзектілігін сақтау үшін авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері жөніндегі нұсқаулыққа қажетті өзгерістер енгізуді қамтамасыз етеді.

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері жөніндегі басшылықты және оның кейінгі өзгерістерін азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйым бекітеді.

50. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым 8 (сегіз) жұмыс күні мерзімінде функциялардың кез келген өзгерістері немесе тағайындалған басшылардың ауысуы туралы азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымға хабарлайды және тағайындалған басшылар болмаған кезде ұйымның тиісті құрылымдарында бақылауды қамтамасыз етеді.

10-параграф. Метрологиялық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар

51. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым жөндеу өндірісін метрологиялық қамтамасыз етудің орындалатын бағыттары бойынша қызмет тәртібін айқындайтын рәсімдерді әзірлеуді қамтамасыз етеді. Жұмыстарды метрологиялық қамтамасыз ету өлшем бірлігін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің ұлттық стандарттарына сәйкес жүзеге асырылады және мыналарды қамтиды:

- 1) метрологиялық қызмет мамандарын оқыту және аттестаттау;
- 2) өлшеу құралдарын тексеру;
- 3) өлшеу құралдары мен қосалқы бөлшектердің типін бекіту мақсатында метрологиялық аттестаттауға және сынауға жіберу;
- 4) Қазақстан Республикасының өлшем бірлігін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің тізілімін жүргізу;
- 5) технологиялық және конструкторлық құжаттаманың метрологиялық сараптамасы

52. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым авиациялық техника бұйымдарының белгіленген талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін қажетті өлшеу құралдарын белгілейді.

53. Өлшем бірліктерінің жабдықтары:

- 1) белгіленген кезеңде немесе оны халықаралық немесе ұлттық эталондармен салыстырғанда бірлік мөлшерлерін беретін үлгі эталондары бойынша қолданудан

бұрын калибрленген немесе тексерілген болуға тиіс. Ондай эталондар болмаған жағдайда, калибрлену немесе тексеріс үшін пайдаланылатын база тіркелген болуы тиіс;

2) реттелген;

3) калибровка мәртебесін белгілеу мақсатында сәйкестендірілген;

4) өлшеу нәтижелерін жарамсыз етуі мүмкін реттелулерден қорғалған;

5) пайдалану, техникалық қызмет көрсету және сақтау барысында зақымданудан және жай-күйінің нашарлануынан қорғалған болуға тиіс.

54. Егер өлшем бірліктерінің жабдықтарын қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің ұлттық стандарттарының талаптарына сәйкес келмейтіні анықталса, авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы өлшеудің алдыңғы нәтижелерін бағалауды және тіркеуді жүргізеді.

55. Ұйым бұзылған және тексерілмеген өлшеу құралдарының технологиялық процестерден уақтылы алуды қамтамасыз етеді, сондай-ақ техникалық өлшеу құралдарын салыстырып тексеру кестелерінің жай-күйі мен сақталуын бақылау үшін жауапты адамдарды тағайындайды.

11-параграф. Бұзылмайтын бақылау

56. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым:

1) бұзылмайтын бақылау бөлімшелерінің қызметін бақылау рәсімдерін;

2) бұзылмайтын бақылаудың барлық қолданылатын әдістері үшін нормативтік құжаттарды;

3) құйын тәрізді ток, ультрадыбыстық, магнитті, капиллярлық бақылау үшін салалық бақылау және жұмыс үлгілерін қолдануды регламенттейтін рәсімдерді;

4) бұзылмайтын бақылаудың технологиялық процестеріне технологиялық нұсқаулықтарды;

5) жөнделіп жатқан авиациялық техниканың бұғаулары мен бөлшектерінің бұзылмайтын бақылау нәтижелерін ресімдеу және шешімін қабылдау жөніндегі, өндірістік-бақылау құжаттамасына бақылау нәтижелерін тіркеу жөніндегі рәсімдерді әзірлейді.

57. Бұзылмайтын бақылау кезінде қолданылатын жабдық өлшемнің дәлдігіне кепілдік беру үшін мерзімді метрологиялық салыстырып тексеруден және калибрлеуден өтеді.

58. Бұзылмайтын бақылау орындалатын жұмыс орны бұзылмайтын бақылау жөніндегі технологиялық құжаттамамен қамтамасыз етілген және жабдықты баптау үшін эталондармен жарақтандырылған.

59. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымда бұзылмайтын бақылауды жүргізу үшін жеке үй-жайлар, зертханалар немесе арнайы жабдықталған жұмыс орындары, сондай-ақ құйын тәрізді ток, ультрадыбыстық,

магнитті ұнтақты, капиллярлық бақылау әдістері кезінде қолданылатын салалық стандартты үлгілердің жеткілікті саны болады.

12-праграф. Істен шыққан бұйымдар бойынша ақпарат жүйесі мен шаралар қабылдау

60. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы қауіпті істен шығулар туралы есептерді жинақтайды және бұл мақсаттар үшін:

1) ұшу жарамдылығына байланысты барлық анықталған қауіпті істен шығулар (ақаулар) туралы ақпаратты жинау, есепке алу және азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның назарына жеткізу тәртібін әзірлейді;

2) пайдаланудан істен шығуларды (ақауларды) жедел жою жөнінде шаралар қабылдау тәртібін айқындайды.

61. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымда қызмет атқарады:

1) жөндеу және бұйымдарды жөндеуден кейін пайдалану процесінде анықталған істен шығулар (ақаулар) бойынша ақпараттарды жинау, есепке алу мен талдау және ақпаратты тікелей орындаушылар мен қызметтерге жеткізу жүйесі;

2) жауапты бөлімшелер мен лауазымды тұлғаларды анықтай отырып, бұйымдардың ақауларына қызметтік тергеу жүргізу және себептерін белгілеу жүйесі бар;

3) бұйымдарға зерттеу жүргізу кезінде жасаушымен, әзірлеушімен және ғылыми-зерттеу институттарымен өзара іс-қимыл қамтамасыз етілді.

62. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым жөнделіп жатқан авиатехниканың істен шығуын болдырмау жөнінде алдын алу шараларын жасайды және жөнделіп жатқан бұйымдардың істен шығуын ескерту мен түзететін және алдын алатын іс-қимылдарды іске асыру тәртібін регламенттейтін рәсімдерді әзірлейді.

13-параграф. Техникалық қызмет көрсету жөніндегі куәлік

63. Техникалық қызмет көрсету туралы куәлік осы сертификаттау талаптарының 5-параграфында көрсетілген авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі құжаттаманың болуын және пайдаланылуын, сондай-ақ ұшу қауіпсіздігіне қауіп төндіретін белгілі сәйкессіздіктердің болмауын назарға ала отырып, авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жүргізілген жұмыстар авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері жөніндегі нұсқаулығына сәйкес қанағаттанарлықтай орындалғанын растау үшін рәсімделеді және қол қойылады.

64. Техникалық қызмет көрсету туралы куәлік әуе кемесі ұшып шыққанға дейін кез келген техникалық қызмет көрсету аяқталғаннан кейін беріледі.

65. Техникалық қызмет көрсету барысында анықталған жаңа ақаулар немесе жұмыстарға аяқталмаған тапсырыстар осындай ақауларды жоюға немесе авиациялық

техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу тапсырысының жетіспейтін элементтерін толтыруға келісім алу мақсатында әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын қолдауға жауапты пайдаланушының назарына жеткізіледі.

Пайдаланушы мұндай техникалық қызмет көрсету жүргізуден бас тартқан кезде авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым орындаған жұмыстары шегінде техникалық қызмет көрсету туралы куәлік береді. авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым бұл фактіні техникалық қызмет көрсету туралы куәлікте оны бергенге дейін көрсетеді.

66. Техникалық қызмет көрсету туралы куәлік келесі мәлімдемені қамтиды:

Көрсетілген жұмыстардың, егер өзгеше белгіленбесе, Заңының 48-бабына сәйкес орындалғанын және осы жұмыстарға қатысты әуе кемесінің пайдалануға рұқсат берілгенін растайды.

Сондай-ақ авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым сертификатының нөмірі және осы куәлікті берген тұлғаның деректемелері көрсетіледі.

67. Құрамдас бөліктерге техникалық қызмет көрсету сертификатын куәландырушы персонал әуе кемесінен шығарылған құрамдас бөлікке техникалық қызмет көрсету аяқталғаннан кейін береді.

Құрамдас бөліктерге техникалық қызмет көрсету туралы куәлік осы Сертификаттау талаптарына 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ресімделеді.

14-параграф. Сапаны басқару

68. Сипаттамасы авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері бойынша нұсқауында қамтылған авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым сапа жүйесін енгізеді.

69. Бақылау және/немесе сапа кепілдігінің қызметі тәуелсіз сапа аудитін өткізеді. Сапа кепілдігінің мәселелері бойынша авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның басшысына хабарлау жүйесін көздейді.

70. Жыл сайынғы сапа аудиттер бағдарламасы авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдер бойынша нұсқауының барлық бөлімдерін және тарауларын тексеру аудитін енгізуі тиіс. Сондай-ақ, аудиттер бағдарламасында азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйым таныған авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі келісімшарттық ұйымдардың аудиті осы сертификаттық талаптарға сәйкес көзделуі тиіс.

71. Ішкі және сыртқы аудиттер процессінде анықталған сәйкессіздіктер бойынша талдаудың тиісті түрде орындалуын қамтамасыз ету мақсатында, авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның сапа кепілдігінің қызметі құжаттамалардың жүргізілуін, сапаны бақылау және/немесе кепілдігі аудитінің нәтижелерін жазылуын, түзету іс-қимылдары және сәйкессіздіктер пайда болуының

негізгі себептерін талдауды, сондай-ақ сәйкессіздіктердің қайталануының алдын алуды қамтамасыз етеді.

72. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның сапа кепілдігі бөлімшесінде авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері бойынша нұсқауында сипатталуы тиіс аудит нәтижесі бойынша есептердің үлгілік нысандары, сапа кепілдігі аудиттерінің жылдық жоспары болуы тиіс. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері бойынша нұсқауында авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның персоналдарымен кері байланыс жүйесінің сипаттамасы және жауапты тұлғалар түзету іс-қимылдарын қолданғаны және қамтамасыз етілгендігінің сипаттамасы болуы тиіс.

15-параграф. Шарт бойынша авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстардың бір бөлігін беру

73. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымы авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу шарты негізінде үшінші (мердігерлік) ұйымдарға беретін жұмыстарға жауапты болады. Бұл ретте авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым:

1) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарының тапсырылатын түрлерін өзінің қызмет саласына енгізуді қамтамасыз етеді және үшінші (мердігерлік) ұйымдардың құзыреттілігін бағалай отырып, олардың осы Сертификаттау талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етеді;

2) ұшу жарамдылығы жөніндегі талаптарды сақтауды қоса алғанда, шарт бойынша берілген авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарды орындағаннан кейін сапаны басқару және пайдалануға рұқсат беру үшін жауапкершілікті сақтайды;

3) шарт бойынша берілген қызмет түрлерін басқару және тұрақты бақылау рәсімдерін әзірлейді және енгізеді, сондай-ақ қызметтің осы түрлерін басқарумен айналысатын персоналдың өкілеттіктері мен жауапкершілігі айқындалады.

Авиациялық техникаға
техникалық қызмет көрсетуді
және жөндеуді жүзеге асыратын
ұйымдарға қойылатын
сертификаттық талаптарға
1-қосымша

Нысан

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның рәсімдері бойынша нұсқаулық

Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйымның рәсімдері бойынша нұсқау мынадай ақпаратты қамтиды:

- 1) Мұқаба беті
- 2) Мазмұны
- 3) Қолданыстағы беттердің тізбесі
- 4) Ревизиялар мәртебесі
- 5) Тарату парағы
- 6) Анықтама және қолданылатын қысқарту

1-бөлім. Жалпы ереже

1-1) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның бірінші басшысы қол қойған декларацияны ұйым рәсімдерінің авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ұйым рәсімдері бойынша нұсқаудың және онда көрсетілген барлық өзге де нұсқаулықтардың ережелеріне сәйкес қызметті жүзеге асыру кезінде осы сертификаттау талаптарының талаптарына сәйкестігі туралы, сондай-ақ осы сәйкестікті тұрақты ұстап тұру міндеттемесін;

1-2) осы сертификаттау талаптарына сәйкес ұйымның ұшу қауіпсіздігі және сапа саласындағы саясаты;

1-3) осы сертификаттау талаптарының 7, 8, 9, 10-тармақтарында көзделген басшы персоналдың тегі мен лауазымы;

1-4) осы сертификаттау талаптарының 7, 8, 9, 10-тармақтарында көзделген басшы персоналдың міндеттері мен функциялары;

1-5) басшы персоналдың бөлінуі мен өзара байланысын сипаттайтын ұйымдық құрылым;

1-6) сертификаттаушы және қолдаушы персоналдың тізілімі;

1-7) ұйымның еңбек ресурстары;

1-8) ұйымның өндірістік базасының жалпы сипаттамасы;

1-9) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйым сертификатының қолданылу саласына сәйкес рұқсат етілген жұмыстар көлемінің жалпы сипаттамасы;

1-10) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның рәсімдері жөніндегі нұсқаулыққа өзгерістер енгізу рәсімдері.

2-бөлім. Техникалық қызмет көрсету рәсімдері

2-1) жеткізушілерді бағалау және қосалқы мердігерлік бақылау

2-2) әуе кемелерінің компоненттері мен материалдарын қабылдау және тексеру және оларды орнату;

2-3) компоненттерді сақтау, таңбалау және техникалық қызмет көрсету жеткізу;

2-4) құралдар мен жабдықтарды қабылдау;

2-5) құралдар мен жабдықтарды калибрлеу;

- 2-6) баламалы құралдар мен жабдықтарды қоса алғанда, персоналдың құралдар мен жабдықтарды пайдалануы;
- 2-7) еңбек жағдайлары мен техникалық қызмет көрсету объектілерін бақылау;
- 2-8) техникалық қызмет көрсету бойынша нұсқаулықтар және олардың әуе кемесін өндірушілердің/әуе кемесінің құрамдас бөліктерінің нұсқауларына сәйкестігі, олардың жаңартылуын және техникалық персонал үшін олардың болуын қоса алғанда;
- 2-9) жөндеу жұмыстарын қабылдау, үйлестіру және орындау;
- 2-10) техникалық қызмет көрсету бойынша жоспарлы жұмыстарды қабылдау, үйлестіру және орындау;
- 2-11) ұшуға жарамдылық жөніндегі директиваларды қабылдау, үйлестіру және орындау;
- 2-12) модификация бойынша жұмыстарды қабылдау, үйлестіру және орындау;
- 2-13) техникалық қызмет көрсету бойынша құжаттаманы әзірлеу, толтыру және қол қою;
- 2-14) техникалық қызмет көрсету бойынша есептік деректерді бақылау;
- 2-15) техникалық қызмет көрсету жүргізу кезінде ақауларды жою;
- 2-16) пайдалануға рұқсат беру рәсімі;
- 2-17) пайдаланушының есептік деректері;
- 2-18) авиациялық оқиғалар туралы деректерді ұсыну;
- 2-19) әуе кемесінің ақаулы компоненттерін қоймаға қайтару;
- 2-20) сыртқы жеткізушілердің ақаулы компоненті бойынша әрекеттер;
- 2-21) электрондық түрде сақталатын есептік деректерді бақылау;
- 2-22) техникалық қызмет көрсету бойынша жоспарланған жұмыстарға қатысты адам-сағатты жоспарлауды бақылау;
- 2-23) техникалық қызмет көрсету бойынша сыни жұмыстарды бақылау;
- 2-24) техникалық қызмет көрсету бойынша ерекше жұмыстарды жүргізу жөніндегі рәсімдерге ақпарат, мысалы:
- қозғалтқыштарды сынау процедуралары;
  - әуе кемесінің герметизациясын тексеру рәсімдері;
  - әуе кемесін сүйрету рәсімдері;
  - әуе кемесін рульдеу рәсімдері;
- 2-25) техникалық қызмет көрсету жүргізу кезінде жіберілген қателерді анықтау және түзету жөніндегі рәсімдер;
- 2-26) ауысым арасындағы жұмыстарды беру рәсімдері;
- 2-27) типті сертификат ұстаушыға техникалық қызмет көрсету бойынша дәл емес және анық емес деректер туралы хабарлау жөніндегі рәсімдер;
- 2-28) өндірісті жоспарлау және дайындау жөніндегі рәсімдер;

2-29) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымды бекіту шеңберінде Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу процесінде пайдалану үшін өз өндірістік үй-жайларында бөлшектер дайындау;

2-30) әуе кемелерінің немесе қозғалтқыштардың санаты бойынша компоненттердің техникалық қызмет көрсету рәсімі;

2-31) содан кейін бекітілген орыннан тыс

2-32) жедел немесе мерзімді техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыс көлемін бағалау рәсімі.

Жедел техникалық қызмет көрсету жүргізу бойынша қосымша рәсімдер.

2-1) жедел техникалық қызмет көрсету жүргізу кезінде әуе кемесінің компоненттерін, аспаптарын, жабдықтарын бақылау;

2-2) арнайы мұздануға қарсы сұйықтықтардан жауын-шашынды жою жөніндегі тексеруді қоса алғанда, жерүсті қызмет көрсетумен, отынмен жанармай құюмен, мұздануға қарсы жұмыстармен байланысты жедел техникалық қызмет көрсету жүргізу жөніндегі рәсімдер;

2-3) жедел техникалық қызмет көрсету жүргізу кезінде ақаулар мен қайталанатын ақауларды бақылау;

2-4) жедел техникалық қызмет көрсету кезінде техникалық борттық журналды толтыру рәсімі;

2-5) келісімдер бойынша қосалқы бөлшектерді және жедел техникалық қызмет көрсету кезінде заемға қосалқы бөлшектерді жеткізу рәсімі;

2-6) жедел техникалық қызмет көрсету кезінде әуе кемесінен алынған ақаулы қосалқы бөлшектерді қайтару жөніндегі рәсім;

2-7) жедел техникалық қызмет көрсету кезінде сыни міндеттерді бақылау рәсімі.

3-бөлім. Сапа жүйесі және ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесі

3-1) қауіптерді сәйкестендіру және ұшу қауіпсіздігінің тәуекелдерін басқару схемалары;

3-2) ішкі есептілік және қауіпсіздік мәселелері бойынша тергеп-тексеру;

3-3) ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-қимылдарды жоспарлау;

3-4) ұшу қауіпсіздігі көрсеткіштерінің мониторингі;

3-5) өзгерістерді басқару;

3-6) ұшу қауіпсіздігі бойынша дайындық және ілгерілету;

3-7) ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі жедел іс-қимылдар және пайдаланушының авариялық ден қою жоспарымен (ERP) үйлестіру;

3-8) сапа жүйесі;

3.8-1) аудит жоспар және аудит рәсімдері;

3.8-2) ұшуға жарамдылығын қолдау жөніндегі қызмет түрлерінің мониторингі;

3.8-3) аудит нәтижесінде анықталған кемшіліктерді (ақауларды) жою рәсімі;

3-9) әуе кемелерінің техникалық қызмет көрсету бойынша мамандардың біліктілігін қолдау, рұқсат беру және оқыту жөніндегі рәсімдер;

3-10) әуе кемелері техникалық қызмет көрсету бойынша мамандардың есептік деректері;

3-11) сапа жүйесінің персоналы және ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

3-12) тәуелсіз тексеру жөніндегі мамандардың біліктілігі;

3-13) механиктердің біліктілігі және есепке алу деректері;

3-14) әуе кемесінің немесе оның компоненттерінің техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыс көлемінен ауытқу процесін басқару;

3-15) ұйым рәсімдерінен ауытқуларға рұқсаттарды бақылау;

3-16) дәнекерлеу, бұзбайтын бақылау сияқты мамандандырылған жұмыстарға арналған біліктілік рәсімі;

3-17) сыртқы орындаушылардың жұмыс топтарын бақылау;

3-18) персоналдың құзыреттілігін бағалау;

3-19) практикалық тағылымдамадан өту үшін оқыту рәсімі (On-the-job training)

3-20) авиация персоналының куәлігін беру үшін азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның ұсынымын беру рәсімі;

3-21) сапа жүйесіндегі және ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесіндегі есепке алу деректерін бақылау.

4-бөлім. Тапсырыс берушімен / пайдаланушылармен өзара қарым-қатынас

4-1) келісімшарт бойынша техникалық қызмет көрсету орындалатын пайдаланушылардың тізбесі;

4-2) тапсырыс берушімен өзара іс-қимыл рәсімдері және құжаттарды ресімдеу.

5-бөлім. Қосымшалар

5-1) құжаттардың үлгілері;

5-2) қосалқы мердігерлік ұйымдардың тізбесі;

5-3) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша желілік станциялардың орналасу тізбесі;

5-4) авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша шарттар жасалған ұйымның тізбесі.

Авиациялық техникаға
техникалық қызмет көрсетуді
және жөндеуді жүзеге асыратын
ұйымдарға қойылатын
сертификаттық талаптарға
2-қосымша

Компонентке техникалық қызмет көрсету туралы куәлік

1. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның атауы / Approving Civil Aviation Authority / Country:		2. Компонентке техникалық қызмет көрсету туралы куәлік / Authorized Release Certificate CAC RK Form 1	
4. Авиациялық техникаға техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі ұйымның атауы және мекенжайы / Organization, Name and Address:			
6. Бұйым / Item:	7. Сипаттама / Description:	8. Құрамдас бөліктің нөмірі / Part number:	9. Саны / Quantity:
		10. Сериялық нөмірі / Serial Number:	
12. Қосымша мәлімет / Remarks:			
13a. Жоғарыда көрсетілген бұйым мыналарға сәйкес жасалғанын растайды / Certifies the items identified above were manufactured in conformity to: Бекітілген конструкторлық құжаттамаға және қауіпсіз пайдалануға жарамды / approved design data and are in a condition for safe operation 12-жолда көрсетілген бекітілмеген конструкторлық құжаттамасымен / non-approved design data specified in block 12		14a. Қазақстан Республикасының 339-IV Заңының 48-бабына сәйкес пайдалануға рұқсат / Release to Service in accordance with the Article 48 of the Law 339-IV of the Republic of Kazakhstan 12- жолда көрсетілген басқа нормалар бойынша рұқсат / Other regulation specified in block 12 (12-жолда басқасы көрсетілмесе) 11-жолда көрсетілген және 12-жолда жазылған жұмыс Қазақстан Республикасының 339-IV Заңының 48-бабына сәйкес сәйкес орындалғанын және көрсетілген жұмысқа қатысты бұйым пайдалануға рұқсаты үшін бекітілгенін растайды / Certifies that unless otherwise specified in block 12, the work identified in block 11 and described in block 12, was accomplished in accordance the Article 48 of the Law 339-IV of the Republic of Kazakhstan and in respect to that work the items are considered ready for release to service.	
13b. Қолы / Authorised Signature	13c. Бекіту / куәлік нөмірі / Approval/Authorisation Number	14b. Қолы / Authorised Signature	14c. Ұйымның сертификат нөмірі / Organization certificate number
13d. ТАӘ / Name	13e. Күні: күні/айы/жылы / Date (dd mmm yyyy)	14d. ТАӘ / Name	14e. Күні: күні/ айы/жылы / Date (dd mmm yyyy)

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК